

25

Series of the month of Ramadan
زنجیرا ھیفا ٲہمہ زانی

WHAT AFTER RAMADAN

چے ٲشتی ٲہمہ زانی؟

نقیسین: الشیخ د. عبدالرزاق البدر
وہرگیڑان: بیكہس إسماعیل عمر

مزكہفت

چہ پشٹی رہمہزانی؟

نقیسین

د. عبدالرزاق بن عبدالمحسن البدر

وہرگیان

بیکہس إسماعیل عمر

مزگہفت

www.mzgaft.com

زنجیرا همیفا رهمهزانی

نقیسین: د. عبدالرزاق بن عبدالمحسن البدر.

وهرگیپان: بیکهس إسماعیل عمر.

دیزایننا ناڤهروکن: سایتن مزگهفت.

دیزایننا بهرگی: ژیگر سیتھی.

هژمارا زنجیری: (25).

ژ بهرهمین: سایتن مزگهفت www.mzgaft.com

چ گومان تیدا نینه، هر رۆژیگره کۆ رۆژیین هه یفا رهمزانن
 گرتین، و شه قین وی ساخ کرین، هیقییا هندی دخوازیت کو
 رۆژی و شهف نقیژین وی دچاک و قه بیل بن، و ئەو کاره بو
 وی ب خیر و پاداشت بهیته هژمارتن، قیجا دی قهستا خودی
 کهت ب دو عاکرنی دا بو وی ئەقی داخوایی بجه بینیت، و
 ئەقی مرادی لی تهمام بکهت.

و قه بیلبوونی ژی چهند نشان هه نه، پی دهیته ئاماژه کرن و
 نیشاندان، و چهند سالوخهت هه نه پی ب دهستقه ئینانا ئەقی
 هیقیی ژی دهیته کرن، ژ وان ژی؛ ئەو رهوشا نه فسا خو باشتر
 بینت د خیر و راسته ریکرنی و کرنا عیادهتی دا ژ بهری هه یفا
 رهمزانن؛ قیجا ب ههز و قییا دلچوویی کرنا عیادهتی و
 قهستکرنا وی بیت، و پاریزگار بیت ل سهر فهرز و ئەرکان، و
 نقیژین خو ل مزگهفتی بکوم بکهت، و ههز ژیکه ر و
 کار پیکه ر و فهرمان لیکریی چاکیی بیت، و کهرب ژیفه بوویی
 خرابیی و خو ژی دانه پاش و هوشداری لیکریی وی بیت.

و یی رهوشا وی پشتی رهمزانن وهکی بهری رهمزانن یان
 خرابتر بیت؛ و ههر یی بی خهم بیت ل سهر سهردهچوون و
 بهرزهبوونا خو، و ههر د کرنا ئه رکاندا (واجباندا) یی تمبهل
 بیت و بهرزهبکهت، و ههر بستههی دکرنا کارین حهرام دا
 بکهت و دناقدا یی نقوم بیت، ئهقه نیشائین خوسارهتی و
 ئاماژهیین نهقهزهنجکرنن نه؛ و ئهوی هوسا دهمین ئهقی وهرزی
 ب دهرفت نه دیتییه، نه کهتییه ل بهر بیهنین ئهقی وهرزی
 پهخشینا، و پرسیارا لیخوشبوونن ژ خودی نه کریه، و ئه گهرین
 وی ژی بجه نه ئیناینه دهیقا لیخوشبوونن و رازیوونن دا، فیجا
 وهی بو مهزنییا خوسارهتییا وی، و گرانییا موسیبهتا وی، و
 کریتییا دویماهی و سزایی وی.

و هه یقا رهمزانان پیروز وهرزه کئی ههره مهزنه ئهم خو تیدا فیری
 کرنا په رستنن (عیبادهتی) بکهن، و خو تیدا زیرهک و چالاک
 بکهن، و هه فرکیی دکرنا خیراندا بکهن، و یا کریتته بو مروقی
 موسلمان ئه و دهستان ژ عیبادهتی بهر دت پشتی خلاسبوونا ئهقی

هه یفا پیروز، کا چهوا ئەفه رهوشا هندهک مروّقانه، خودی
تهعالا و عیادهتی وی نانیاسن بهس د رهمزانن دا نه بیت، و یا
راستی بو ئەفان مروّقان دهیته گوتن :

ئهی ئەوی ته د رهمزانن دا زانی ته خودایه کئی ههی تو
عیادهتی وی بکهی و گوهدارییا وی بکهی و ژئی بترسی و هیفیا
خیری ژئی بخوازی، چهوا ته ژبیرکر پشتی رهمزانن؟!

و ئەهی ئەوی ته زانی کو خودی پینج نقیژ بین ل سهر ته فه رز
کرین ل مزگهفتی، چهوا ته خو نه زان کر یان ته پشتگوه
هاقیّت پشتی رهمزانن؟!

و یا ئەوی ته دهه یفا رهمزانن دا زانی کو خودی گونه ه بین ل
سهر ته حهرام کری، ته چهوا ئەفه ژبیرکر پشتی رهمزانن؟!

و یا ئەوی ته دهه یفا رهمزانن دا زانی کو بهرامبهری ته
بههشت و ئاگره کئی ههی، و پاداشت و سزایه کئی ههی، چهوا
تو ژقی چهندی بی ئاگهه بووی پشتی رهمزانن؟!

و یا ئه وین هه وه مزگهفت تژی دکرن و قورئان دخواندن، چه وا
مزگهفت ژ هه وه قالا بوون و هه وه قورئان هیلا پشتی
رهمزانن؟!

وهی حییه تی بو ملله ته کی خودی ته عالا نانیاسن بهس ل
رهمزانن نه بیت، و ژ خودی ته عالا ناترسن بهس ل رهمزانن
نه بیت، و پرسیار ژ هنده ک پیشیان (سه له فان) هاته کرن ل سه ر
رهوشا ئه فان مروقان گوت: (پیسسه ملله تن یان خرابترین ملله تن
ئه و خودی نانیاسن بهس ل رهمزانن نه بیت)

خودایی هه می هه یقان ئیکه؛ خودایی رهمزانن هه ر ئه و
خودایی شه عبانی و شه والی و هه می هه یقین دییه، له و ما ئه رکه
ل سه ر مروقی موسلمان ئه و عیباده تی خودی بکهت، و خو ژ
گونه هان دویر بکهت ده می ده م و جهاندا، هه ر وه کی خودی
ته عالا گو تییه: {وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ} [سُورَةُ الْحَجْرِ: ٩٩]
ئانکو: و تو - ئه ی پیغه مبه ر - عیباده تی خودی بکه و ل سه ر یی
به رده وام به هندی تو یی زندگی هه تا مرن دگه هته ته .

ژ قی ئایه تی دهیته زانین کو دقیت بهردهوام دهه می ماوی ژ یانا
 خودا تو عباده تی خودی تهعالا بکهی و قهستا وی بکهی، ههتا
 مرنا ته بهیت و ژیی ته د قی ژ یانی دا ب دویمهیک دهیت،
 چونکی ژ یانا مروقی ملکی خودی یه، و خودی ژ بهندهیی خو
 دقیت نهو ژیی خو د گوهداریکرن و عباده تی ویدا ببورینیت،
 نه کو ب تشته کی دیشه، خودی تهعالا گوئییه: {قُلْ إِنَّ صَلَاتِي
 وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ} [سُورَةُ الْأَنْعَامِ: ١٦٢] ئانکو:
 و تو بیژه ئهوان موشرکان - ئه ی پیغه مبهه-، کو هندی نقیژا من
 و قوربانن من نهو بتنی بو خودی نه، نه بو چ صه نه م و مری و
 نه جانانه، و نه بو کهس ژ وانه یین هوین ژ بلی خودی قوربانان
 بو ددهن، و ژینا من و مرنا من هه می بو خودی یه، خودایی
 هه می چیکرییان.

قیجایی ده می خو و ژیی خو و ساخله مییا خو و قالاهیا خو و
 هیز و گه نجاتیا خو و میشک و هزرین خو و دل و نه زمان و
 هه می نه ندامین خو ته رخان بکهت ب تشته کی کو خودی

فرمان پی نه کریت، یان پیغه مبهری وی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه دانا بیت، ژوان
 تشتین ئه رک و سوننهت و حه لال (موباح) کو ئینه تی پی بینیت
 خو پی نیزیکی خودی بکهت، هینگئی ئه وی خرابی ل نه فسا
 خو کر، و زورداریه کامه زن دگه ل کر، و دی ل وی بته هزرهت
 و په شیمانی ل رۆژا قیامه تی، ب ریژه یا کا چهند قوسیری تیدا
 کریه و ژئی به رزه کریه، و یی پاراستنی ل سهر تشته کی بکهت
 و به رده و امیی بده تی ئه و دی ل سهر وی تشتی مریت و راییت.

و ئه فه سوننه تا خودی یه د چیکرین ویدا، ژ بهر هندی خودی
 داخواز ژ به نین خو و وه لین خو کریه ئه و د به رده و ام بن ل
 سهر ئیسلامی و ئه حکام و نشانین (شه عائرین) وی هه تا کو
 ئه و ل سهر دمرن، خودی ته عالا گو تیه: { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ } [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ:

۱۰۲] ئانکو: ئه ی ئه وین هه وه باوه ری ئینان، ب دورستی ژ
 خودی بترسن: وه سا کو هوین گوهداریا وی بکهن، و بی
 فرمانیا وی نه کهن، و سوپاسیا وی بکهن، و کافرایی پی

نه کهن، و ل بیرا خو بینن و ژ بیر نه کهن، و بهره وام خو ب
ئیسلا ما خو قه بگرن چه تا هوین دمرن؛ دا هوین بگه هنه خودی
و هوین د موسلمان .

و هر ل سهر شو قه کرنا ئه قی ئایه تی اسماعیل بن کثیر - خودی
دلوقانی پی بهت - دیثیت: ئانکو پاراستنی ل سهر ئیسلامی
بکن هیش هوین د ساخلم و دویر نه خوشی، دا هوین ل سهر
بمرن، چونکی خودایی مهرد ژ عده تی مهردینیا وی ئه و بوویه
یی ل سهر تشته کی بژیت دی ل سهر مریت، و یی ل سهر
تشته کی بمریت دی ل سهر وی تشتی رابته قه، قیجا ئه م خو ب
خودی د پاریزین ژ بهر و قازی قی چه ندی⁽¹⁾

ههروه سا ئیام ئه حمده و ترمذی و ئبن ماجه قه دگوهیزن ژ
موجاهدی کو مرو فان ته و اف ل دور مالا خودی دکرن، و ئبن
عباس یی روینشتیه و گوپاله کی دگه لدا، ئینا گوت پیغه مبهری
خودی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ئه ف ئایه ته خواندن { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ

(1) تفسیر ابن کثیر (تفسیر آل عمران 102، ج 2، ص 87).

حَقُّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتَنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ} [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٢] و
 گوتی: ((وَلَوْ أَنَّ قَطْرَةً مِنْ الرِّقْمِ قُطِرَتْ، لَأَمَرْتُ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ
 عَيْشَهُمْ، فَكَيْفَ مَنْ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا الرِّقْمُ؟)) (1) ئانکو:
 ئەگەر چپکهک ژ زهققومی (ئەو داره که ژ نیقا دوزهخی
 دهردهکەفیت، بهری وئ خوارنا خه لکی ئاگری یه، و ئەو وه کی
 ئاسنی هه لاندی د زکی بوتپه ریساندا دکه لیت) بباریته ل سه
 ئەردی دا ژیانئ ل خه لکی وئ تیکدهت، پا چه وایه بو وان بین
 چ خوارن نه بن ژبلی زهققومی؟

و ژ دو عایین تیر رامان گوتنا یوسف پیغه مبهه (سلاف لی بن)
 ده می گوتی: {أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي
 بِالصَّالِحِينَ} [سُورَةُ يُوسُفَ: ١٠١] ئانکو: تو د دنیا بی و ئاخه ته تی دا
 سه رکاری هه می کارین منی، تو من بمرینه موسلمان، و من ب

(1) المسند 2735 والترمذی 2585 وابن ماجه 4325 واللفظ للإمام أحمد.

به نیین خو بین چاک را بگه هینه ژ پیغه مبه ر و مروقتین
هه لبارتی.

چ چاکی دئی دنیایی دا نینه، و چ به خته وه ری و ئیمناهی تیدا
نینه؛ ئیلا ب ده ستگرنا ئه فی دینی نه بیت، و پیگری کرن ب
هه می زانیاری و نیشانین (شه عائی رین) وئ، به لکی چاکیا
دونیا یی یا گری دایه ب چاکیا دینی فه، ژ به ر هندی پیغه مبه ری
خودی ئه و پیکفه کوم کرن ددعا یا خو دا ده می گوتی: ((اللَّهُمَّ

أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةٌ أَمْرِي، وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا
مَعَاشِي، وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً
لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ)).⁽¹⁾ ئانکو: یا

خودی تو دینی من بو من چاک بکه ئه وی کاروبارین من هه می
پیغه گری دای ، و تو بو من دونیا یا من چاک بکه ئه وا ژیارا من
تیدا، و تو بو من ئاخره تا من چاک بکه ئه وا چوونا من بو ده ف

(1) رواه مسلم 2720.

وی، و تو ژیانن بۆ من بکەیه ئە گەر بۆ زێدە کرنا باشی، و تو مرنن بۆ من بکەیه ئارامی ژ هەر خرابیه کی.

و پینغه مبهری خودی ﷺ دا هه یفا خو ده ستیکه تن ب ئەقی و دعاین: ((اللَّهُمَّ أَهْلِلْهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ، رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ))⁽¹⁾ ئانکو: یا خودی تو ئەقی هه یقی ل سەر مه ب هه لینه؛ ب بهرە که تی (و هاتییه ب ئیمناهی) و ئیمانی، و ساخله میی و ئیسلامی، خوداین من و ته ئە للاه ه.

ئەقە ژ ی وه کی ئاگه هداریه ک ژ وی ﷺ بۆ پیکفه گریدانا دناقهرا ئەمانه تی و ئیمانی و ساخله میی و ئیسلامی، ئانکو هەر وه کی ئەو دبیژیت: (ئە گەر مروقی قییا بژیت ئیمن و ساخله م ده یفا خو دا و ده می ژیی خو دا؛ بلا ده ستگریی ئیسلامی بیت، و بژیت ل سەر ئیمانی) چونکی یی باوه ریی بخودی تهعالا بینیت، و ده ستگریی ب شه ریه تی وی بکەت یی بۆ

(1) رواه الترمذي 3451.

پیغهمبهری خو ئیناتی ﷺ، و تشته کی ژ فی چهندی شیلی نه کهت ب شرکی یان کوفری یان بیدعی یان گونههی، هینگی خودی دی کهفالهتی دهتی ب ئیمناهییی و سلامهتییی و راستهبری کرنی ل نهفی دونیایی و ل روژا قیامهتی.

خودی تهعلا گوئییه: {الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ} [سُورَةُ الْأَنْعَامِ: ۸۲] ئانکو: نهی ئهوین ههوه باوهری ب خودی و پیغهمبهری وی ئیناین، و کار ب شهریعهتی وی کرین، و چ شرک تیکهلی باوهرییا خو نه کرین، تهناهی و سلامهتی بو وانه، و ئه و ئهون بین بهری وان بو ریکاراست (حهق) هاتییه دان .

و گوئییه: {إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ (30) مَنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ (31) نُزُلًا مِّنْ

غُفُورٍ رَحِيمٍ (32) وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
 صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ { [سُورَةُ فُصِّلَتْ: ۳۰-۳۳] نانکو: هندي
 ئەون بين گوتين: ئەللاھ ب تنی خودايی مەيه بي بی شریکه،
 پاشی خو ل سەر شەریعەتی وی راست کرین، ل دەمی مرنی
 مەلاییکەت ب سەر وان دا دەینە خواری و دیترنی: هوین ژ
 مرنی و تشتی ب دویف دا دەیت نەترسن، و ل سەر وی تشتی
 هوین ل دویف خو دەیلنە ل دنیا بی هوین ب خەم نە کەفن، و
 مزگینی ل هەوە بیت ب وی بەهشتی یا مە پی ژقان دایە هەوە.
 و مەلاییکەت دیترنە وان: د ژینا دنیا بی دا ئەم پشتەقائین
 هەوەینە، ئەم ب فەرمانا خودی پشتا هەوە دگرین، و هەوە
 دپاریزین، هەر وەسا ل ئاخەرەتی ژى ئەم دی دگەل هەوە بین، و
 تشتی هەوە بقییت، و دلێ هەوە بچتی، و چاقین هەوە پی روھن
 بین بو هەوە د بەحەشتی دا هەیه، و هەر تشتە کى هوین بخوازن
 هوین دی ل بەراھییا خو بینن. ئەفە میثانداری و قەنجییه کە ژ
 خودایى گەلە ک گونەھ ژیبەر دلوفانکار. و ما کى ژ وی گوتن

باشتر ههیه یی بو ئیکانه په رستنا خودی و په رستنا وی گازی کری، و کاری چاک کری، و گوئی: هندی ئەزم ئەز ژ وان موسلمانامه یین خو ئیخستینه بن فه رمانا خودی .

و گوئییه: {إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ} (13) أَوْلِيكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ} [سُورَةُ الْأَحْقَافِ: ۱۳-۱۴] ئانکو: هندی ئەون یین گۆتین: ئەللاه خودایی مهیه، پاشی خو ل سەر باوهریا خو راست کرین، چ ترس ژ نه خو شیا رۆژا قیامه تی ل سەر وان نینه، و ئەو ل سەر وی تشتی ب خەم ناکه فن یی وان ل پشت خو هیلایه ل دنیایی. ئەو خەلکی به هشتی نه ژ دلوقانییا خودی، و ژ بهر وی کاری چاک یی وان دنیایی دا کرین ئەو هەر و هەر دی مینه تیدا.

و ئیمامی موسلم قه دگو هیزیت ژ عبد الله ی کوری عه مری -
 خودی ژ وان رازی بیت-، کو پیغه مبه ری خودی ﷺ گو تیه:
**((مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُزْحَرَ عَنِ النَّارِ، وَيَدْخُلَ الْجَنَّةَ فَلْتَدْرِكْهُ مِنْيَّةُ
 وَهُوَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَيَأْتِي إِلَى النَّاسِ مَا يُحِبُّ أَنْ يُؤْتَى
 إِلَيْهِ))**⁽¹⁾. ئانکو: یی قیا ژ ئاگری رزگار بیت و بجته
 به هشتی؛ بلا مرنا وی بگه هتی و نه و دروست یی باوهر دار بیت
 ب خودی و ب روژا قیامه تی، و وی خیر و باشی دگه ل مروقان
 بکته یا نه و حه س دکه ت دگه ل بهیته کرن. (ئانکو مافین وان
 بده تی و نیازین باش دگه ل وان هه بیت، و هاتیه کو مه به ست
 پی سه روک و کار بده سن، ژ گوهداری کرنا وان د باشی دا، و
 پاراستنا مافین وان، و شیره تکرنا وان، و کرنا دو عاین خیری و
 راسته ری کرنی بو وان).

(1) رواه مسلم 1844.

ل دویمایی ژ خودی دخوازین ئەو مه زیندی بکەت ل سەر
 ئیسلامی و مه بمریت ل سەر ئیمانی، و مه راگریت ل سەر
 راستیی (حەقیی) و راستەری کرنی هەتا رۆژا ئەم دچنە
 هەقدیتنا وی هەر یی پاک بیت ژ هەر کیماسیە کی.

والحمد لله رب العالمین وصلی الله و سلم علی
نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین

مزگفت

www.mzgaft.com